

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వవిద్యన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా వాః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అఫీ సాంకల్యః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్థస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే,
ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, అష్టాదశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన,

కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోస ధ్యానమ్ ॥

వ్యోసం వశిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కలం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విఘ్నరూపాయ వ్యోసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మానిధయే, వైష్ణవాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-18 అష్టాదశోధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి అమృతమన్థనే2ష్టాదశో2ధ్యాయ: || 18 ||

అమృతలిప్పుభిర్దేవాసురై: సముద్రమన్థనమ్, అనేకవిధరత్నానామమృతస్య చోత్పత్తి: భగవతా

ధృతమోహినీరూపేణ దైత్యగణసకాశాదమృతహరణం చ

సురాదేవీ సముత్పన్నా తురగ: పాణ్డురస్తథా ।

కౌస్తుభ: తు మణిర్దివ్య: ఉత్పన్నో ధృతసమ్భవ: ॥

|| 18 - 36 ||

మరీచివికచ: శ్రీమాన్నారాయణఉరోగత: ।

(పారిజాతశ్చ తత్రైవ సురభిశ్చ మహామునే ।

జజ్ఞాతే తౌ తదా బ్రహ్మన్ సర్వకామఫలప్రదౌ ॥)

శ్రీ: సురా చైవ సోమశ్చ తురగశ్చ మనోజవ: ॥

|| 18 - 37 ||

యతో దేవాస్తతో జగ్మూరాదిత్యపథమాశ్రితా: ।

ధన్వంతరి: తతో దేవో వపుష్మానుదతిష్ఠత ॥

|| 18 - 38 ||

శ్వేతం కమణ్ణలుం బిభ్రదమృతం యత్ర తిష్ఠతి ।

ఏతదత్యద్భుతం దృష్ట్వా దానవానాం సముత్తిత: ॥

|| 18 - 39 ||

అమృతార్థే మహాన్నాదో మమేదమితి జల్పతామ్ ।

శ్వేతైర్లవైశ్చతుర్భిస్తు మహాకాయస్తత: పరమ్ ॥

|| 18 - 40 ||

ఐరావతో మహానాగో2భవద్వజ్రభృతా ధృత: ।

అతినిర్మథనాదేవ కాలకూటస్తత: పర: ॥

|| 18 - 41 ||

జగదావృత్య సహసా సధూమో2గ్నిరివ జ్వలన్ ।

త్రైలోక్యం మోహితం యస్య గన్ధమాఘ్రాయ తద్విషమ్ ॥

|| 18 - 42 ||

ప్రాగ్రసల్లోకరక్షార్థం బ్రహ్మణా వచనాచ్ఛివ: ।

దధార భగవాన్ కణ్ఠే మన్తమూర్తిర్మహేశ్వర: ॥

|| 18 - 43 ||

తదా ప్రభృతి దేవస్తు నీలకణ్ఠ ఇతి శ్రుతి: ।

ఏతత్తదద్భుతం దృష్ట్వా నిరాశా దానవా: స్థితా: ॥

|| 18 - 44 ||

అమృతార్థేచ లక్ష్మ్యర్థే మహానం వైరమాశ్రితాః ।
 తతో నారాయణో మాయాం మోహినీం సముపాశ్రితః ॥ 18 - 45 ॥

స్త్రీరూపమద్భుతం కృత్వా దానవానభిసంశ్రితః ।
 తతస్తదమృతం తస్యై దదుస్తే మూఢచేతసః ।
 స్త్రియే దానవదైతేయాః సర్వే తద్గతమానసాః ॥ 18 - 46 ॥

(సా తు నారాయణీ మాయా ధారయన్తి కమణ్ణులుమ్ ।
 ఆస్యమానేషు దైత్యేషు పఙ్క్త్యా చ ప్రతి దానవైః ।
 దేవానసాయయద్దేవీ న దైత్యాంస్తే చ చుక్రుశుః ॥)

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి అమృతమన్థనే2ష్టాదశో2ధ్యాయః ॥ 18 ॥

అధ్యాయః-19 ఏకోనవింశో2ధ్యాయః ఆస్తీకపర్వ

దేవైరమృతపానమ్, దేవాసురసంక్రామే తేషాం విజయశ్చ

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి అమృతమన్థనసమాప్తిర్నామైకోనవింశో2ధ్యాయః

సౌతిరువాచ

అథావరణముఖ్యాని నానాప్రహరణాని చ ।
 ప్రగృహ్యోభ్యద్రవన్దేవాన్ సహితా దైత్యదానవాః ॥ 19 - 01 ॥

తతస్తదమృతం దేవో విష్ణురాదాయ వీర్యవాన్ ।
 జహార దానవేన్ద్రేభ్యో నరేణ సహితః ప్రభుః ॥ 19 - 02 ॥

తతో దేవగణాః సర్వే పపుస్తదమృతం తదా ।
 విష్ణోః సకాశాత్ సన్ప్రాప్య సన్ప్రభుమే తుములే సతి ॥ 19 - 03 ॥

తతః పిబత్సు తత్కాలం దేవేష్వమృతమీప్పితమ్ ।
 రాహుః విబుధరూపేణ దానవః ప్రాపిబత్తదా ॥ 19 - 04 ॥

తస్య కణ్ఠమనుప్రాప్తే దానవస్యామృతే తదా ।
 ఆఖ్యాతం చన్ద్రసూర్యాభ్యాం సురాణాం హితకామ్యయా ॥ 19 - 05 ॥

తతో భగవతా తస్య శిరశ్చిన్నమలంకృతమ్ ।
చక్రాయుధేన చక్రేణ పిబతో2మృతమోజసా ॥ 19 - 06 ॥

తచ్చైలశ్చక్రప్రతిమం దానవస్య శిరో మహాత్ ।
చక్రచ్ఛిన్నం ఖముత్పత్య ననాదాతిభయంకరమ్ ॥ 19 - 07 ॥

తత్కబన్దం పసాతాస్య విస్ఫురద్ధరణీతలే ।
సపర్వతవనద్వీపాం దైత్యస్యాకమ్పయన్మహీమ్ ॥ 19 - 08 ॥

తతో వైరవినిర్బన్దః కృతో రాహుముఖేన వై ।
శాశ్వతశ్చన్ద్రసూర్యాభ్యాం గ్రసత్యద్యాపి చైవ తౌ ॥ 19 - 09 ॥

“ప్రహేతిక ” - తుహోహారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

పితు రంతఃపురం దద్వాత్ మాతు ర్దద్వా న్మహానసమ్ ।
గోషు చాత్మనమం దద్వాత్ స్వయమేవ కృషిం ప్రజేత్ ॥

భృత్యైర్వాణిజ్యచారం చ పుత్రైః సేవేత చ ద్విజాన్ ।

పూజనీయా మహాభాగాః పుణ్యాశ్చ గృహదీప్తయః ।
స్త్రీయః శ్రియో గృహస్యోక్తః తస్మా ద్రక్ష్యా విశేషతః ॥

న విశ్వసేదవిశ్వస్తే విశ్వస్తే నాతివిశ్వసేత్ ।
విశ్వాసాద్భయముత్పన్నం మూలాన్యపి నికృంతతి ॥

విదుర ఉవాచ

ఊర్ష్యం ప్రాణా హ్యుత్క్రామంతి యూనః స్థవిర ఆయతి ।
ప్రత్యుత్థానాభివాదాభ్యాం పునస్తాన్ ప్రతిపద్యతే ॥

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

- ॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥ ౩ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్యవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥
- ॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥ ౩ సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥
- ॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥ ౩ కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥
- ॥ అథ మంగళమ్ ॥ ౩ శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥